

תנועת לאו"ר – לב אחד ורוח חדשה

הוקמה: פסח תשל"ט, אפריל 1979

ת.ד. 7655 ירושלים 9107601

דוא"ל: tkuat.laor@gmail.com

אתר אינטרנט: www.laor.org.il

תנועת לאו"ר – כנס פסח תשפ"ד 24/04/2024 – סיכום דברים *

יעקב וימן:

תנועת "אזרחים כותבים חוקה" פועלת מזה מספר שנים בניסיון לגבש קואליציה של ארגונים העוסקים בנושא. אני מייצג שם את תנועת לאו"ר. כרגע עוסקים בעיקר בגיבוש הצעה כיצד לכוון את החוקה, ופחות עוסקים בתוכן שזה למעשה העיקר. הכתיבה, ההערות ושיתוף הציבור נעשים באמצעות מערכת ממוחשבת הפועלת באופן דומה (שיתוף אזרחים בחקיקה ובהחלטות) במספר ערים בעולם (פריז, מדריד ועוד). מבקש מהחברים להירשם באתר שלהם ולראות כיצד אפשר להביא לידי ביטוי את רעיונות לאו"ר בחוקה העתידית אם וכאשר תוצג לציבור. כתובת האתר שלהם: <https://huka.co.il/> (הצטרפו בעיקר לקבוצות הדיון).

יעקב וימן: מזה כחצי שנה אני מתנדב בהובלת ציוד לחיילים ומפונים ונפגשתי עם מאות אנשים בכל רחבי הארץ. התגבשו אצלי מספר תובנות ולכן ביקשתי מיעקב חסדאי לפתוח בדברים כדי שישמשו בסיס לדיון היום.

מאז ה-7 באוקטובר קרסו מספר קונספציות שחלקן מלוות אותנו למעשה מאז קום המדינה וחלקן בשנים האחרונות. 1. מדינת ישראל, בהתנהלותה כפי המשתקפת כיום, איננה יכולה לשמש מקלט לא לתושביה ובוודאי לא ליהודי העולם. 2. מדינת ישראל לא יכולה לעמוד לבד במערכה. החל מ-8/10/2023 דואגת ארה"ב למלא את מחסני צה"ל בצידוד לחימה. 3. צה"ל אינו מסוגל, בניגוד לעבר, להתמודד במספר חזיתות במקביל. קברניטי המדינה מצהירים על כך בגלוי. 4. התפיסה הכלכלית הקפיטליסטית, תקנה בזול אף אם זה על חשבון התשתיות והאזרחים, הביאה להרס חלקים גדולים מהחקלאות ואובדן קרקעות. כמו כן הועברו נכסים אסטרטגיים לסינים (נמל חיפה) שגורם הן לבעיה מול ארה"ב והן לבעיות ביטחון מהן מזהירים מומחים. תפיסה כלכלית זו אולי נכונה למדינות אחרות אולם לא מתאימה לישראל. גיבוש האידיאולוגיה של לאו"ר, לפני למעלה מ-40 שנה, הסכמנו לנתח כל בעיית חוץ וביטחון על-פי שלושה מרכיבים: מוסרי, אפשרי, רצוי / כדאי.

על ה"מוסרי" הסכמנו כולנו. על ה"אפשרי" האמנו כולנו שהמדינה, ובעיקר צה"ל, יוכלו לפתור כל בעיה. הויכוחים היו אמורים להיות על ה"רצוי".

כיום אני חושב שהבעיה שלנו היא ה"אפשרי". ולצערנו אנשים רבים וטובים מוצאים את דרכם לחו"ל או ל"דרכון זר". מדינת ישראל, וגם אנו בתנועת לאו"ר, צריכים "לחשב מסלול מחדש".

אריה רמות-שיפמן: אריה שימש בעבר מושל העיר עזה וראש המינהל האזרחי ברצועה. סקירה צבאית על 7/10 ולאחריו. למרות שתכניות החמאס היו ידועות, הייתה בעיה של מודיעין. הצבא הפך טכנולוגי וצימצם כוחות, בעיקר בחילות היבשה. הגדר עם הרצועה נבנתה בעיקר כנגד המינהרות. חוסר בכוחות הגנה איפשר את הפריצה הרחבה. בנוסף, כיבוש מפקדת האוגדת לא איפשר שליטה על הכוחות שכבר הגיעו והם המתינו שעות לפעולה. במקביל, חמאס דאג להפוך את האירוע ל"מלחמת דת" ולכן הצטרפו חיזבאללה בצפון, החותיים מתימן ואיראן.

ההרתעה שלנו נפגעה והפעולה כיום ברצועה, כפי שהיא נראית, זה יותר נקמה מאשר חשיבה וראיה אסטרטגית. השגיאה בהתנתקות (2005) הייתה יציאה ללא הסכם בינלאומי. כיום צריך הסכם אזורי ובינלאומי גם מול לבנון.

חסדאי: הדברים שהוצגו משקפים את הבעיות במצבנו כיום. פעם ראשונה שכל החולשות עליהן דיברנו לפני למעלה מ-40 שנה, ושניסו לתת להן פתרון, נחשפו באופן בוטה ומסוכן. משבר של הציונות- האם אנו בית בטוח לעם היהודי.

משבר בטחוני, הצבא לא הפיק לקחים ולא בנה את עצמו לסיכונים. בתקופת נתניהו נקבע שהסיכון העיקרי הוא איראן ולכן השקיעו את מירב הכספים בכיוון זה ופיתחו אמצעי הגנה מתקדמים (כיפת ברזל, חץ, קלע דוד...). זה היה על חשבון כוחות היבשה. בנוסף, החברה הישראלית בזה לפלשת'נאים. חשבנו שהם לא יריבו והתברר שהם אויב רציני ונחוש החלטה. **כיום יש בישראל משבר אידיאולוגי, בטחוני ומנהיגותי.**

המשבר המנהיגותי הוא של כלל החברה בישראל. אם יהיו בחירות עכשיו, כפי שדורשות תנועות המחאה, האם מנהיגי האופוזיציה ראויים להנהיג את המדינה.

מדינת ישראל ממשיכה לסבול מ"משבר חשיבה". היה מאבק על מערכת המשפט- כיצד בוחרים שופטים. האם מישהו העלה את הרעיון "איך לבחור שרי ממשלה?". אנו רואים שמינו שרים שאינם מבינים כלל בנושא עליו הם מופקדים. לבעיות אלו יש פתרון בתכנית תנועת לאו"ר אולם לצערנו לא הצלחנו להביאם לציבור וגם תנועות אחרות לא קנו את הרעיונות וניסו ליישם. מבקש להמשיך ולנסות להביא את רעיונות לאו"ר לכל קבוצה ותנועה – ויש הרבה כאלו לאחרונה.

ה- 7/10/2023 הוא כישלון צבאי. לא היו מוכנים מראש. בצה"ל, בנוסף להתרופפות המקצועית והמשמעתית (למשל: כוננות עם שחר), חסרה חוכמה. קודמו קצינים נועזים ובעלי ביטחון עצמי וזה טוב בעיקר למצבים של לחימה בהתקפה. החוכמה נדרשת להכנת תכניות, להגנה. שם הצבא כשל. המשיכו עם הקונספציה של זלזול בפלשתינאים ו"חמאס מורתע". החברה הישראלית הייתה נהנתנית וקיבלה את המנהיג הראוי לה. זה סימן להתפוררות חברתית. לכן סמכנו על צה"ל והביקורת עליו לא הייתה אמיתית.

לגבי המלחמה מאז 8/10, לא מקבלים נתונים אבל רואים, למשל, שאנו כובשים את אותו אזור או מיתחם מספר פעמים והירי ליישובים נמשך. לא ברור אם יש תכנית והציבור, המשלם את המחיר, זכאי לתשובות. נתניהו, הרואה עצמו מנהיג ברמתו של צ'רצ'יל, מכריז על מטרת המלחמה "ניצחון מוחלט", שבוודאי אינו ניתן להשגה בתנאים הנוכחיים – צבאיים, חברתיים ולחץ בינלאומי. אולם הוא ממשיך עם סיסמה זו. לגבי אזור הצפון. היה כוח רק להגנה. אנחנו לא מסוגלים כיום להילחם ב-2 חזיתות ולא מהווים איום על חיזבאללה. לגבי החטופים, עלינו ללמוד ממקרה גלעד שליט ולהיזהר לא לפגוע בביטחון המדינה. באופן לא ברור בכירי הליכוד ממשיכים להתייצב מאחורי נתניהו וזה יוצר חוסר אמון בכל ההנהגה שלהם. התקשורת מנסה לטשטש את הבעיה האמיתית- משבר חברתי. חייבים לסלק לא רק את נתניהו אלא את כל מה שהוא מייצג. אנו במשבר ערכים – הדיווחים מפוקפקים ואין נשיאה באחריות. מדינת ישראל לא תוכל לסבול משבר נוסף בסדר גודל של 7/10/2023.

דיון פתוח

קובי גרשוני: בזמנו חיים הרצוג כתב שהצבא שואף לבינוניות ומטה. אין לנו סיכוי לשרוד כאן ולא בגלל איום חיצוני. אני מתבייש במה שאני משאיר כאן לילדי ונכדי.

עמוס וזהל: היינו באופטימיות ואופוריה ועכשיו בשפל. אין מקום לשניהם. היה מחדל אבל הצבא מתאושש.

משה דיין: יש פטפטת בלתי רגילה- מוסרים שמות יחידות, מיקומים, שמות מפקדים, תכניות. פגיעה חמורה בביטחון המדינה. גם האופוזיציה לא עושה מספיק עם הכלים הדמוקרטיים שמצויים בידיה. יש הסתגרות של קבוצות ומעט שיח.

זאב צל: מה תפקיד המל"ל אם לא לבקר את צה"ל ולהכין תכניות לטווח ארוך?

צבי בראל: אלוף יצחק בריק קובע כי הפסדנו ולכן יש להפסיק את המלחמה. נמשכת זמן רב מדי כי אנו בשטח בנוי. קטאר פתחה חזית נגדנו באוניברסיטאות בארה"ב כבר לפני שנים (הזרמת כספים) וכיום רואים את התוצאות החמורות. חשש גדול מחזית נוספת ביו"ש, שם ניתן לעבור בקלות לשטח מדינת ישראל.

יהושע גור: רק שנאת חינום הביאה חורבן. אנו עושים ההיפך מכל הערכים שהתורה לימדה אותנו. אנשי האופוזיציה גרועים מאנשי הקואליציה. אולם בסופו של דבר ההיסטוריה מוכיחה שהכל יסתדר לטובת עם ישראל.

אריה תמם: הייתה לנו קונספציה בלאו"ר לתת את הידע והתכנית שלנו. מדינת ישראל כרגע במעבר של מוקדי הכוח מחילוני למסורתי-דתי. גם בצבא.

חוקי שנאן: המינהרות בעזה החלו עוד טרם שלטון חמאס. הצבא לא ראה בהן בעיה אסטרטגית ולא נערך בהתאם. גם לא עם כוחות מילואים ועתודה. אבל מה שקורה כרגע בעם, עם רוח ההתנדבות, נותן תקווה לעתיד. נמצא בקבוצות עם חברים מהמחאה וחושש מאד שעלול להיות רצח פוליטי.

חסדאי – סיכום

שמענו דברים קשים וזו כרגע התחושה בעם. המינהרות בעזה לא היו איום אסטרטגי על מדינת ישראל. הם בעיקר נועדו להגנה והתבצרות.

אם הייתה נפתחת ב-7/10/2023 חזית דומה בצפון מול חיזבאללה, מדינת ישראל יכולה הייתה להיות בסכנה קיומית. בזכות אנשים שעזבו הכל והתנדבו להגיע לשטח לעצור את מחבלי חמאס, וגם בגלל שאותם מחבלים "נתקעו" בטיפול בחוגים במסיבת "נובה", הם לא הצליחו להגשים את תכניתם – להגיע לאשדוד, קרית-גת ובאר-שבע. אנחנו לא יכולים לנבא את העתיד ובוודאי אין לנו ידע על התכניות של הקב"ה. אנחנו רק יכולים להצביע על סיכונים וסיכויים ויש רשימה מדאיגה של סיכונים על המדינה והחברה בישראל. מה שקורה מאז 7/10/2023 מוכיח יותר מתמיד: **תמיד כדאי לדאוג לסיכונים מאשר לסמוך על הסיכויים.** אוי לנו אם לא נדאג ונתכונן לסיכונים.

רשם: יעקב וימן

תודה לאורי עמדי על ארגון הכנס.

* מסיכום הדברים הושטמו קטעים שאינם נוגעים ישירות לדיון.